

Helene Lindman
Projektledare
Telefon 08-508 28 856, 076-122 88 56
helene.lindman@miljoforvaltningen.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ANMÄLAN AV SLUTRAPPORT: TIOMILJONERSPOTTEN, MILJÖMILJARDSPROJEKT

Förslag till beslut

1 Godkänna anmälan av slutrapport ”Tiomiljonerspotten” - Slutrapport för projekt inom Miljömiljarden, Stockholms stad”

Gunnar Söderholm

Susann Östergård, Tf enhetschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslöt under år 2003 att avsätta 1,0 mdkr för miljöinriktade insatser, den så kallade Miljömiljarden. Av dessa beslutades kommunstyrelsen att 1 procent (10 000 000 kr) skulle disponeras så att organisationer och skolklasser kunde söka medel för miljöprojekt. Syftet var att erbjuda organisationer, skol- och förskoleklasser att söka medel för att förverkliga goda idéer som förknippas med ett förebyggande miljöarbete och för att komma tillrätta med stadens miljöskuld.

Miljöförvaltningen fick i uppdrag att bedöma och bevilja ansökningar enligt stadsledningskontorets anvisningar. En referensgrupp bedömde 117 inkomna ansökningar. 67 projektansökningar som uppfyllde satta kriterier beviljades bidrag av Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Under åren 2005-2008 genomfördes 60 projekt enligt individuella projektplaner. De övriga sju beviljade projekten startades ej upp på grund av brist på personella resurser eller finansierades på annat sätt.

Tiomiljonerspotten har möjliggjort för organisationer och skolklasser att förverkliga goda idéer som förknippas med ett förebyggande miljöarbete. Samtliga projekt har tydligt fokus på genomförande av Stockholms Miljöprogram. Erfarenheterna är genomgående positiva. Genomförandet har resulterat i minskad energianvändning, minskade kostnader för belysning, underhåll och avfallshantering. Projekten har bidragit till att öka kunskaperna inom kretslopp och hållbar utveckling, främst hos elever, barn och pedagoger/skolpersonal, samt till att förgröna staden, särskilt barns och elevers närmiljö.

En mängd aktörer har deltagit i genomförandet; miljöorganisationer, stadsdelsförvaltningar andra organisationer samt privata och kommunala skolor, personal, elever och föräldrar. Bidragen från Tiomiljonerspotten har i huvuddelen av projekten matchats med resurser från intressenter i projekten.

Projektet har bidragit till att utveckla goda exempel på replikerbara och kostnadseffektiva miljöprojekt inom staden. De allra flesta av de 60 projekt som genomförts har fungerat bra och visat goda resultat. Ett flertal projekt är mycket lämpliga att fungera som modell och goda exempel för andra verksamheter i Stockholm.

De åtgärder som vidtagits hade inte kommit till stånd utan extra resurser från Tiomiljonerspotten.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslöt den 2 juni 2003 att i bokslutet för år 2002 avsätta 1,0 mdkr för miljönriktade insatser, som t ex sanering av miljöföroreningar och för att undvika miljö- och hälsoskyddsproblem i framtiden. Av dessa beslutades i kommunstyrelsen den 2004-10-06 och 2005-06-15 att 1 procent (10 000 000 kr) disponeras så att organisationer och skolklasser kunde söka medel för miljöprojekt. Dessa medel fördelades genom Miljöförvaltningen som fick i uppdrag att bedöma och bevilja ansökningar enligt stadsledningskontorets anvisningar. Avtal ingicks mellan Miljöförvaltningen och stadsledningskontoret för hantering av 12 mnkr, varav 2 mnkr avsattes till lönekostnader för administration och uppföljning av bidragen. Av avsatta medel har 11,2 mkr utnyttjats i projektet.

Syftet med Tiomiljonerspotten var att erbjuda organisationer, skol- och förskoleklasser att söka medel för att förverkliga goda idéer som förknippas med ett förebyggande miljöarbete och för att komma tillrätta med stadens miljöskuld. Projekten skulle utveckla den egna verksamhetens miljöarbete, vara av engångskaraktär och inte ersätta den befintliga verksamheten. Projekten skulle också kunna fungera som modeller/goda exempel för andra verksamheter i Stockholm.

GENOMFÖRANDE

117 organisationer, skol- och förskoleklasser sökte medel ur Tiomiljonerspotten. En referensgrupp bedömde samtliga ansökningar utifrån fem kriterier: kostnadseffektivitet, miljöeffekt, delaktighet, genomförbarhet och fortlevnad. 67 projektansökningar som uppfyllde angivna kriterier valdes ut och beviljades bidrag av Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Under åren 2005-2008 genomfördes 60 projekt enligt individuella projektplaner. De övriga sju beviljade projekten startades inte på grund av brist på personella resurser eller för att de erhållit finansiering från annat håll. 70 % av det beviljade beloppet betalades ut efter att projektbeskrivning och parternas överenskommelse inkommit till förvaltningen. Resterande 30 % betalades ut när projektets slutrapport inkommit och godkänts av Miljöförvaltningen. Samtliga projekt har regelbundet lämnat in tertial- och årsrapporter till Miljöförvaltningens projektledare, som administrerat, följt upp och haft en stödjande funktion till delprojekten.

Alla genomförda projekt har en tydlig koppling till stadens miljöprogram och dess miljömål. Projekten har starkt genomförandefokus och har verkat inom följande områden:

- Mat & hälsa
- Biologisk mångfald - Grönare gård/Djur i natur
- Energieffektivisering
- Trafik & hälsa
- Effektiv avfallshantering
- Inomhusmiljö
- Övriga projekt

Flera projekt har fokuserat på kommunikation och kunskapsuppbyggnad och bidragit till att öka medvetenhet och kunskap om miljö, kretslopp, biologisk mångfald, energifrågor, avfallshantering hos elever, barn, pedagoger och övrig skolpersonal. Huvuddelen av åtgärderna fortsätter i projektägarnas egen regi efter avslutade projekt.

Samtliga projekt beskrivs i Bilaga 2 Projektkatalog Tiomiljonerspotten. Kortfattade beskrivningar av projekten återfinns även på Miljöbarometern <http://www.miljobarometern.stockholm.se/default.asp?mp=10P>

ERFARENHETER OCH SLUTSATSER

Tiomiljonerspotten har möjliggjort för organisationer och skolklasser att kunna förverkliga goda idéer för miljöprojekt och förbättra förutsättningarna för en hållbar utveckling i Stockholm. En mängd aktörer har deltagit i genomförandet, bland annat: Miljöorganisationer, forskningsbaserade aktörer, 17 av stadens stadsdelsförvaltningar, ideella föreningar samt privata och kommunala skolor och förskolor. Delaktigheten i projekten har genomgående varit hög och ofta involverat personal, elever, föräldrar, kringboende eller allmänhet. Bidragen från Tiomiljonerspotten har i huvuddelen av projekten matchats med resurser från intressenter i projekten.

Projektet har bidragit till att utveckla goda exempel på replikerbara och kostnadseffektiva miljöprojekt inom staden. De allra flesta av de 60 projekt som genomförts har fungerat bra och visat goda resultat. Ett flertal projekt är mycket lämpliga att fungera som modell och goda exempel för andra verksamheter i Stockholm.

Två slutseminarier där flera delprojekt har presenterat sina erfarenheter har genomförts under hösten 2008. En folder med tio goda exempel från projektet har tagits fram och distribuerats såväl digitalt som i tryckt version.

Projektet har bidragit till att förgröna staden, särskilt barns och elevers närmiljö. Genomförandet har resulterat i minskad energianvändning, minskade kostnader för belysning, underhåll och avfallshantering. Erfarenheterna från projekten är genomgående positiva. Projekten upplevs av projektägarna ha gett ökad kunskap inom kretslopp och hållbar utveckling samt en tydlig kvalitetsförbättring för de inblandade – även arbetsmiljön har förbättrats i flera projekt. Deltagarna berättar att projekten bidragit till

minskad energianvändning, minskade kostnader för belysning, underhåll, avfallshantering, fler växter och djur i omgivningen, ekologiska måltider av hög kvalitet och inte minst att beteendet har blivit mer miljöanpassat, såväl i verksamheterna som därhemma. Projekten har även haft andra värdefulla effekter. När barn, personal och föräldrar arbetat tillsammans för att nå sina projektmål har engagemanget ökat och känslan av gemenskap vuxit sig stark. Bidragen har satt fart på miljöarbetet i verksamheterna. Citat ”Bidraget från Tiomiljonerspotten har varit en draghjälp. Miljöarbetet har gått snabbare och tack vare bidraget har vi skapat en stabil grund som gör att vi kan fortsätta på egen hand.” Slut citat, Lola Bodin, Förskolan Gärdesbacken, Östermalm.

Förvaltningens synpunkter

De allra flesta av de genomförda projekten har fungerat bra och visat goda resultat.

Tiomiljonerspotten har bidragit till att utveckla goda exempel på replikerbara och kostnadseffektiva miljöprojekt inom staden. Utvärderingen visar dessutom att erfarenheterna är genomgående positiva och att projektet varit väldigt uppskattat av de medverkande. Utmärkande för de projekt som varit mycket lyckade är att de har involverat personer med stort engagemang och förmåga att inspirerat övriga deltagare.

Ett flertal av de 60 projekt som genomförts är lämpliga att fungera som modell och goda exempel för andra verksamheter i Stockholm.

Följande projekt kan särskilt framhållas som goda exempel inför framtida miljöprojekt:

- Enskedefältets skola – Naturstig (nr 7)
- Korpens förskola – Fjärilsrestaurang (nr 37)
- Blommensbergsskolan – Energisparprojekt (nr 20)
- Förskolan Lillskogen – Vilda grannar (nr 23)
- Långsjö Fastighetsägarförening – Rädda Långsjöns Grodor (nr 12)
- Hägerstenshamnens skola – Skolgård - odling på schemat (nr 53)
- Katarina Norra – Det nya skolköket (nr 26)
- Skärholmens Fältskola – Fler ”vilda grannar” i Skärholmen (nr 48)
- Stockholms Naturskyddsförening – Upptäck naturen i innerstaden (nr 59)
- Nya Elementar skola – Helhetsgrepp om miljöfrågorna (nr 47)
- Slättgårdsskolan – Skolträdgård (nr 28)
- Kista Gymnasium – Miljö i fokus (nr 30)
- Karlbergs skolor – Växthus (nr 54)
- Förskolan Gärdesbacken – Frukt- och grönsaksgård (nr 31)

Miljöförvaltningens bedömning är att de åtgärder som vidtagits inte hade kommit till stånd utan extra bidragresurser från Tiomiljonerspotten. Förvaltningen anser vidare att det goda resultat som Tiomiljonerspotten uppvisat är en god grund för ett fortsatt samarbete med lokala aktörer. För att åstadkomma liknande satsningar som Tiomiljonerspotten skapat förutsättningar för krävs extra resurser.

Slut

Bilagor

- Bilaga 1 Tiomiljonerspotten, Tio goda exempel
- Bilaga 2 Tiomiljonerspotten, Projektkatalog
- Bilaga 3 Slutrapport Tiomiljonerspotten